

Sygn. akt: III AUa 1241/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Lucyna Guderska (spr.)

Sędziowie: SSA Jolanta Wolska

SSA Ewa Chądzyńska

Protokolant: stażysta Przemysław Trębacz

po rozpoznaniu w dniu 19 marca 2013 r. w Łodzi

sprawy **Z. W.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.**

o emeryturę,

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 13 czerwca 2012 r., sygn. akt: V U 27/12;

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 w ten sposób, że przyznaje Z. W. prawo do emerytury od 1 stycznia 2013 roku, oddalając odwołanie w pozostałej części;

2. oddala apelację w pozostałym zakresie.

Sygn. akt III AUa 1241/12

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 13 czerwca 2012 roku Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w punkcie pierwszym zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T. z dnia 28 listopada 2011 i przyznał Z. W. prawo do emerytury poczynając od dnia 2 września 2011 roku. W punkcie drugim wyroku zasądził od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

Powyższe rozstrzygnięcie poprzedziły następujące okoliczności faktyczne:

Wnioskodawca Z. W. , urodzony dnia (...), złożył w dniu 2 września 2011 roku wniosek o przyznanie emerytury. Na dzień złożenia wniosku posiadał 25-letni staż ubezpieczeniowy. Organ rentowy zaliczył wnioskodawcy do okresu pracy w warunkach szczególnych 12 lat, 8 miesięcy i 19 dni.

W okresie od 11 listopada 1969 roku do 31 lipca 1979 roku wnioskodawca był zatrudniony w (...)w S., gdzie przez cały ten okres pracował jako ślusarz. Do obowiązków wnioskodawcy należało: usuwanie awarii taśmociągów, spłuczek i sit do piasku, ponadto usuwał awarie rurociągów, które tłoczyły piasek. Wszystkie te maszyny znajdowały się na terenie kopalni i były w ruchu.

Wnioskodawca nie pozostaje w stosunku pracy oraz nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

W angażach Z. W. wpisano że w okresie :

- od 11 listopada 1969 roku do 31 marca 1971 roku - zajmował stanowisko ślusarza warsztatowego
- od 1 kwietnia 1971 roku do 26 stycznia 1972 roku - ślusarza- hydraulika
- od 1 sierpnia 1978 roku do 31 lipca 1979 roku

We wszystkich tych okresach wnioskodawca cały czas wykonywał takie same czynności tj: jako ślusarz stale i w pełnym wymiarze czasu pracy usuwał awarie znajdujących się na terenie kopalni maszyn oraz dbał o ich sprawne działanie. Były to maszyny pracujące w oparciu o wodę, do których potrzebne były wielkie pompy, które szybko ulegały zniszczeniu i były awaryjne.

Wnioskodawca wykonywał swoje czynności na wydziałach, z terenu kopalni.

Były to wydziały w ruchu, na których były wykonywane prace wymienione są w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku, takie jak np. prace określone w Dziale XIV, poz. 25 Wykazu A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku

(...) w S. wystawiły wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, w którym pominięto okres od 11 listopada 1969 roku do 31 marca 1971 roku.

W wystawionym świadectwie wskazano, iż w okresie od 11 listopada 1969 roku do 31 lipca 1979 roku Z. W. był zatrudniony w (...) w S., a w okresach od 1 kwietnia 1971 roku do 26 stycznia 1972 roku oraz od 1 sierpnia 1978 roku do 31 lipca 1979 roku wykonywał on prace wymienione w Dziale I, pkt 46 Wykazu A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku.

W okresie od 27 stycznia 1972 roku do 15 grudnia 1973 roku Z. W. odbywał zasadniczą służbę wojskową.

Razem z wnioskodawcą w (...)w S., również jako ślusarze pracowali świadkowie A. B. oraz S. S.. Do ich obowiązków należało: usuwanie awarii maszyn pracujących w kopalni tj: przesiewacze, pompy, zawory, pogłębiarki do wydobywania piasku spod wody, rurociągi, które tłoczyły piasek.

Przy zaliczeniu okresów zatrudnienia od 11 listopada 1969 roku do 31 marca 1971 roku, od 1 kwietnia 1971 roku do 26 stycznia 1972 roku oraz od 1 sierpnia 1978 roku do 31 lipca 1979 roku w (...)w S. na stanowisku ślusarza do pracy w warunkach szczególnych, wnioskodawca legitymuje się on okresem pracy w takich warunkach w wymiarze ponad 15 lat.

Dokonane ustalenia w zakresie rodzaju prac wykonywanych przez wnioskodawcę w okresach od 11 listopada 1969 roku do 31 marca 1971 roku, od 1 kwietnia 1971 roku do 26 stycznia 1972 roku oraz od 1 sierpnia 1978 roku do 31 lipca 1979 roku w (...)w S., Sąd oparł na zeznaniach świadków: A. B. oraz S. S. oraz samego wnioskodawcy. Zeznania te zasługują – w ocenie Sądu pierwszej instancji - na wiarę, gdyż są spójne, logiczne, wzajemnie się uzupełniają. Świadkowie i wnioskodawca pracowali razem w (...)w S. w tym samym czasie, w jednej brygadzie i wszyscy oni jako ślusarze zajmowali się naprawą maszyn tj.: przesiewacze, pompy, pogłębiarki, zawory, taśmociągi, rurociągi, maszyny do wydobywania piasków szklarskich. Ich praca polegała na usuwaniu awarii tych maszyn, które są w ruchu na terenie kopalni. Zdaniem Sądu świadkowie opisali w sposób logiczny zakres obowiązków wnioskodawcy, natomiast organ rentowy nie przedstawił w toku postępowania żadnych dowodów, które pozwoliłyby na podważenie ich wiarygodności. Zeznania osobowych źródeł dowodowych korespondują przy tym z zachowaną dokumentacją pracowniczą wnioskodawcy.

W związku z powyższym W ocenie Sądu Okręgowego całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wskazuje jednoznacznie, że wnioskodawca w spornych okresach, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował na stanowisku ślusarza, a jego praca polegała m.in. na utrzymaniu ruchu urządzeń produkcyjnych znajdujących się na terenie kopalni. Były to wydziały w ruchu, na których były wykonywane prace wymienione w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku, takie jak np. prace określone w Dziale XIV, pkt 25.

W tak ustalonym stanie faktycznym sprawy Sąd Okręgowy powołując się na treść art. 184 ust. 1 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, uznał, że odwołujący wykazał sporny okres 15 lat pracy w warunkach szczególnych i spełnia przesłanki do przyznania mu dochodzonego świadczenia.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. oraz przepisów § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 roku Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.).

Powyższe orzeczenie zaskarżył apelacją organ rentowy zarzucając naruszenie prawa materialnego, a w szczególności przepisu art. 184 ust 2 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227) przez błędne przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury, podczas gdy ubezpieczony nie ma prawa do emerytury, gdyż nie rozwiązał stosunku pracy.

Wskazując na powyższe organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania ubezpieczonego.

Na rozprawie w dniu 19 marca 2013 roku Sad Apelacyjny uzupełniając materiał dowody w oparciu o zeznania wnioskodawcy i załączoną dokumentację ustalił, że ubezpieczony do dnia dzisiejszego pozostaje w stosunku pracy. Ubezpieczony zatrudniony był w Bursie Samorządu Województwa (...) w T. do dnia 23.08.2011 roku na 1/2 etatu. Z Przedszkolem Nr (...) w T. ubezpieczony rozwiązał stosunek pracy w dniu 31.08.2011 r, a następnie ponownie nawiązał go w dniu 5.09.2011 roku, gdzie pracuje do chwili obecnej. W szkole Policealnej Samorządu Województwa (...) ubezpieczony pracował w okresie od 4 stycznia 2010 r. do 23 sierpnia 2011 roku w wymiarze 1/4 etatu, a następnie od 1 września 2011 roku końca roku 2011.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego odnosi skutek, ale jedynie w zakresie daty początkowej przyznanego świadczenia.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t. Dz.U. 2009, Nr 153, poz. 1227 z zm.) ubezpieczeni urodzeni po dniu 31 grudnia 1948 r. uzyskują prawo do emerytury po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 ustawy jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym oraz mają niezbędny okres składkowy i nieskładkowy o którym mowa w art. 27 ustawy (tj. 25 lat dla mężczyzn). Odnosząc się do samego warunku odpowiednio długiego okresu pracy w warunkach szczególnych należy przypomnieć, że zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43) winien on wynosić co najmniej 15 lat a sama praca musi być wymieniona w wykazie A stanowiącym załącznik do przedmiotowego rozporządzenia. Prócz tego praca ma być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (§ 2 ust. 1). Jednocześnie w momencie wydawania zaskarżonej decyzji i do dnia 31 grudnia 2012 r. ustawa w art. 184 ust. 2 wprowadzała jeszcze jeden warunek w postaci konieczności rozwiązania stosunku pracy w przypadku ubezpieczonych będących pracownikiem.

Na powyższą przesłankę rozwiązania stosunku pracy powołuje się apelujący, wskazując, że skoro wnioskodawca pozostawał w stosunku pracy, to świadczenie mu się nie należy, przy jednoczesnym bezspornym spełnieniu pozostałych warunków dochodzonej emerytury. Fakt niespełnienia powyższej przesłanki został potwierdzony w

niniejszym postępowaniu, bowiem z dokumentacji ubezpieczonego wynika, że podczas rozwiązywania stosunków pracy z trzema pracodawcami i nawiązywania go z powrotem, nie wystąpił chociażby jeden dzień przerwy w zatrudnieniu.

Niewątpliwie na gruncie literalnej treści art. 184 ust. 2 w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2012 r. rozwiązanie stosunku pracy było koniecznym warunkiem nabycia prawa do emerytury w związku z pracą w warunkach szczególnych, a tym samym bez ustania zatrudnienia osoba zainteresowana świadczenia uzyskać nie mogła. Tym niemniej, nie oznacza to zasadności apelacji w domaganym się przez organ rentowy zakresie bowiem, jak już wspomniano, z dniem 1 stycznia 2013 r. art. 184 uległ zmianie na mocy art. 1 ust. 20 ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2012 r., poz. 637) i ustawodawca wyeliminował wymóg rozwiązania stosunku pracy. Zatem począwszy od tej daty ubezpieczony mógł pozostawać w zatrudnieniu i nabyć prawo do świadczenia emerytalnego przewidzianego w art. 184 ustawy emerytalnej.

Zgodnie z art. 316 § 1 k.p.c. podstawą rozstrzygnięcia roszczenia jest stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy, przy czym przez stan rzeczy należy rozumieć zarówno istniejące okoliczności faktyczne jak i stan prawny. I choć, co prawda reguła wynikająca z w/w artykułu doznaje w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych swoistej weryfikacji ze względu na to, że postępowanie sądowe w tych sprawach wszczynane jest na skutek odwołania wniesionego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, które zastępuje pozew i ma charakter odwoławczy, a jego przedmiotem jest ocena zgodności z prawem wydanej decyzji, to jednak w niniejszej sprawie nieuwzględnienie faktu zmiany przepisów odnośnie katalogu przesłanek nabycia świadczenia, nie byłoby uzasadnione. W związku z powyższym, w chwili obecnej Z. W. pomimo pozostawania w zatrudnieniu spełnia przesłanki do przyznania mu spornego świadczenia od dnia 1 stycznia 2013 roku, bowiem w tym dniu spełnił stosownie do wymogu art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej wszystkie warunki wymagane do nabycia tego prawa.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł jak w punkcie pierwszym, oddalając w punkcie drugim apelację w pozostałym zakresie w myśl art. 385 k.p.c.